

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

MARÇ 2023

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

Índex de continguts

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	6
2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	9
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA).....	10
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	11
3.1. RESUM.....	11
3.2. XÚQUER.....	12
3.3. SEGURA.....	14
3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA.....	15
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	17
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	19
5.1. CEREALS GRA.....	19
Cereals d'hivern.....	19
Cereals d'estiu.....	20
Arròs.....	20
5.2. TUBERCLES.....	20
Xufa.....	20
Creïlla.....	20
5.3. FARRATGERES.....	21
Alfals.....	21
5.4. HORTALISSES.....	21
Bleda.....	21
Carxofa.....	21
Api verd.....	22
Albergínia.....	22
Bròquil.....	22
Carabasseta.....	23
Carabassa.....	23
Ceba.....	23
Col de cabdell.....	23
Coliflor.....	24
Escarola.....	24
Espàrrecs.....	24
Espinacs.....	24
Pésols.....	25
Faves.....	25
Encisam.....	25
Meló.....	26
Nap, napicol i xirivia.....	26
Cogombre.....	26
Julivert.....	26
Pebrera.....	26
Síndria.....	27
Tomata.....	27

Carlota.....	27
5.5. CÍTRICS.....	27
Mandarina.....	27
Taronger.....	28
Llimera.....	29
Pomelo.....	29
5.6. FRUITERS.....	29
Fruiters de llavor.....	29
Nesper.....	29
Fruiters de pinyol.....	30
Cirerer.....	31
Altres fruiters.....	31
Alvocat.....	31
Caqui.....	32
Magraner.....	32
Figueres.....	33
5.7. FRUITS SECS.....	33
Ametller.....	33
Avellaner.....	34
Nouer.....	34
5.8. GARROFERA.....	34
5.9. VINYA.....	35
Raïm de taula.....	35
Raïm de vinificació.....	35
Vivers de vinya.....	36
5.10. OLIVAR.....	36
5.11 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	36

1. RESUM

El mes de març de 2023 va ser **molt càlid** a la Comunitat Valenciana, segons AEMET, amb una temperatura mitjana de 13,6 °C que va superar en 2,3 °C la del període de referència 1991-2020. Va començar amb temperatures molt fredes, però amb posterioritat hi va haver tres pics càlids, el primer el dia 11, el segon va començar el dia 23 i el tercer va tenir lloc en els últims dies del mes. Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat mensual, amb tan sols 2,3 l/m², va ser un 95% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (48,7 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar com **a extremadament sec**, cosa que va contrastar amb el mes de març de 2022 que va ser **extremadament humit**.

Respecte a la **humitat del sòl**, a la vesprada, el percentatge d'humitat, en les capes superficials es va situar per davall del 60% en tot el territori de la Comunitat Valenciana. Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar entre el 40% i el 60% en la zona litoral intermèdia de la província de València i en el litoral de la Marina Alta a la província d'Alacant. La resta de la província de València i la major part de la província de Castelló va estar entre el 20% i el 40%. Mentre que a la província d'Alacant es va trobar per davall del 10% en la major part del territori i entre el 20 i el 40% en una part de la Marina Alta.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a finals de març havia augmentat lleument el volum embassat respecte al mes anterior a la conca del Xúquer, a la conca del Segura i havia descendit lleugerament al subsistema Entrepeñas-Buendía.

En relació amb l'**estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** l'escassetat de precipitacions va alentir el desenvolupament del cultiu. Pel que fa als **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'**arròs** es van fer les tasques preparatòries del sòl per a la sembra.

Les elevades temperatures del mes van provocar que moltes **hortalisses** arribaren al seu punt òptim de recol·lecció alhora. Va seguir la collita de bleda, carxofa, ceba tendra, col xinesa i llombarda, bròquil, col de cabdell, coliflor, espinacs, pèsol en beina, fava i enciam.

Pel que fa als **cítrics**, durant el mes de març va acabar la campanya de les mandarines *nadorcott*, *tang gold* i *orri*, així com la de la taronja *nàvel lane late* i es va iniciar la de les varietats de taronja *chislett*, *midnight* i *nàvel powell*. Cap a finals de mes es va iniciar la de la taronja *Valenciana*.

Pel que fa als **fruiters**, el caqui va començar la brotació amb cert retard. Es va cosir l'alvocat *lamb hass*. La majoria de fruiters van iniciar el mes de març amb els botons florals visibles i el van acabar amb la caiguda de pètals. Les elevades temperatures del mes van provocar que les flors es marciren més ràpidament que en altres campanyes.

A l'**ametller** les varietats primerenques ja es trobaven en la fase de quallat del fruit en finalitzar el mes, mentre que les més tardanes estaven començant a florir.

La vinya de **vinificació** es va situar majoritàriament en la fase de glaçat de guixos a les zones d'interior, mentre que la brotació ja havia començat a les explotacions ubicades en àrees pròximes al litoral.

A l'**olivera**, els arbres havien sortit de la parada hivernal i es va observar l'inici del glaçat dels olives de flor. Davant l'escassetat de precipitacions dels últims mesos, en algunes parcel·les cultivades en secà es va apreciar estrés hídric.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

El mes de març de 2023 va ser tèrmicament molt càlid i extremadament sec quant a pluviometria en la Comunitat Valenciana, segons AEMET. La temperatura mitjana, 13,6 °C, va ser 2,3 °C més alta que la de la climatologia de referència (1991-2020) i la precipitació mitjana acumulada, amb 2,3 l/#m², va resultar un 95% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (48,7 l/#m²).

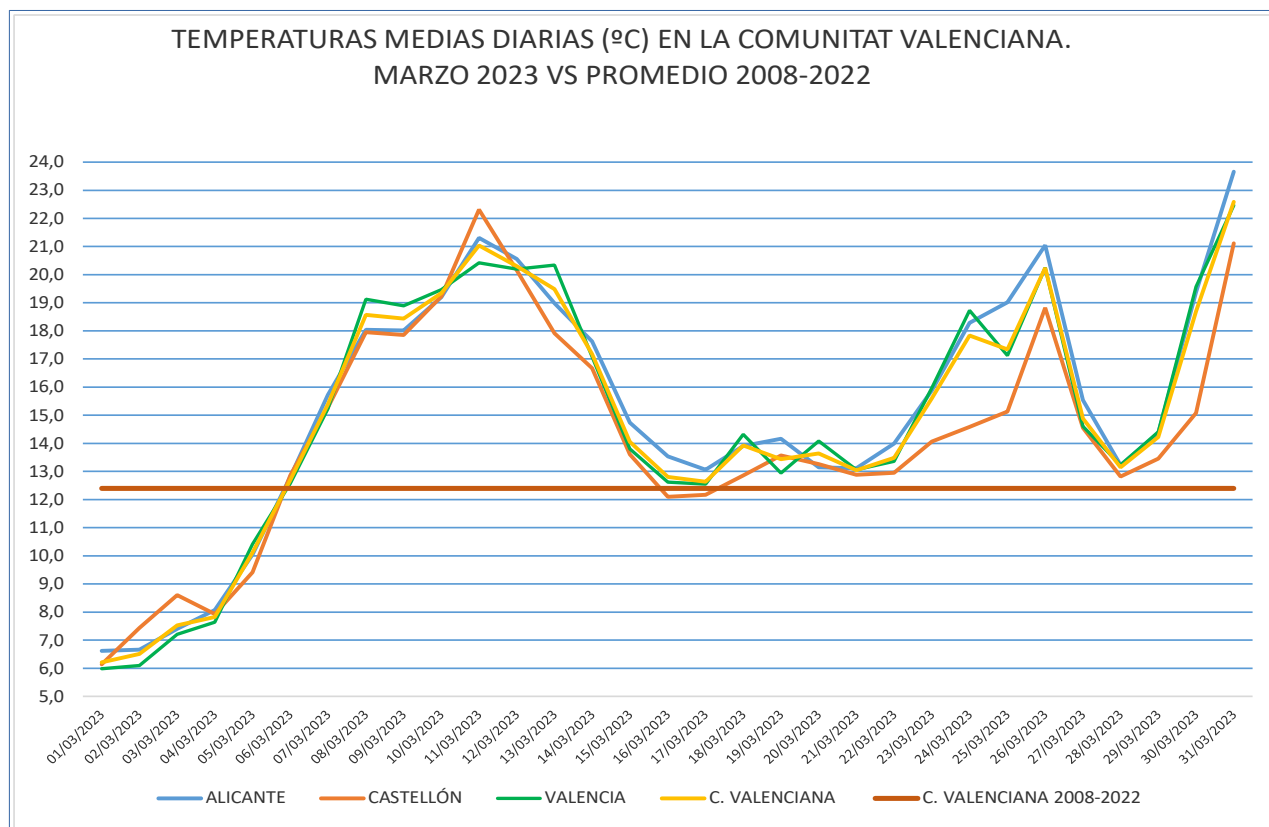
En comparar-los amb els proporcionats per la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions del qual es troben més pròximes a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va aconseguir els 14,9 °C (1,3 °C superior als registres de AEMET), i la precipitació mitjana va ser de 2,6 l/#m², lleugerament superior a la de l'Agència estatal.

MARÇ 2023	T. mitjana mín. °C	T. mitjana °C	T. mitjana m`xx. °C	Pp. mitjana (l/m ²)
ALACANT	8,0	15,2	22,6	4,5
CASTELLÓ	7,6	14,3	21,2	1,2
VALÈNCIA	7,5	15,0	22,7	2,0
C. VALENCIANA	7,7	14,9	22,4	2,6

Fuente: Red SIAR y elaboración propia

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana de març de 2023 va aconseguir els 14,9 °C, 2,9 °C major que la mitjana del període 2008-2022 (12,4 °C). Per part seua, la mitjana de les mínimes va ser de 7,7 °C, 0,8 °C per damunt de la mitjana del període 2008-2022 (6,8 °C). Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 22,4 °C que és 4,0 °C superior a la del període de referència (18,3 °C).

Ha sigut el segon març més càlid des d'almenys 1950. Va començar amb un caràcter molt fred però, posteriorment, va haver-hi tres pics càlids molt destacats. El primer es va observar el dia 11. Aqueix dia a Castelló de la Plana es va registrar una temperatura màxima de 30,8 °C, sense precedents i el rècord de temperatura mínima més alta, amb 19,4 °C en un mes de març. El segon pic càlid va començar el dia 23, dia en què es va produir un incendi forestal a Villanueva Viver. El tercer pic càlid es va produir durant els dos últims dies del mes. El dia 31, amb una temperatura mitjana de 20,1 °C en la Comunitat Valenciana, va ser el dia més càlid en un mes de març des d'almenys 1950, i és equivalent al valor normal d'un 6 de juny. Però el més destacat d'aquest tercer episodi d'altres temperatures van ser les mínimes de la matinada del dia 31, que va ser excepcionalment alta. Així en municipis com Novelda, Miramar, Pego o València es va registrar la primera nit tropical de l'any, ja que la temperatura no va baixar de 20 °C.

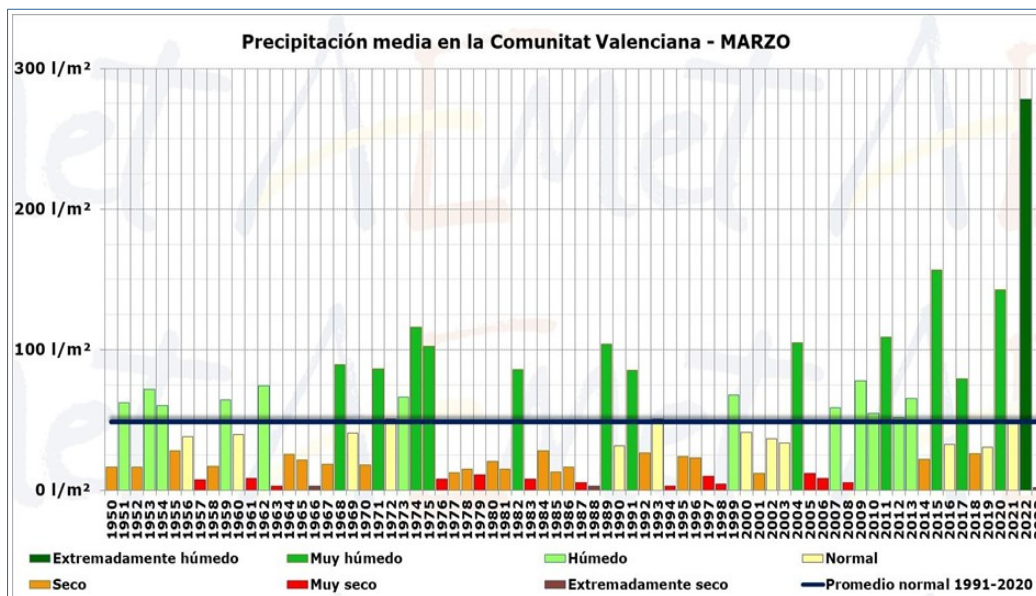
Fuente: Red SIAR y elaboración propia

El dia més fred va ser el 1, quan la mínima va arribar fins a -8,4 °C a Ademuz, -6,7 °C a Castellfort, -6,5 °C a Vilafranca, -6,4 °C en Fredes i -6,1 °C a Fontanars dels Alforins. Les gelades també van arribar a afectar zones baixes del prelitoral els dies 1 i 2 amb registres de -1,8 °C a Carcaixent, -1,0 °C a Xàtiva, -0,2 °C a Polinyà de Xúquer i -0,1 °C a Orihuela i Sagunt (AEMET).

Les temperatures més altes es van registrar a Novelda el dia 30 (34,4 °C), a Sumacàrcer i Xàtiva el dia 13 (34,0 °C i 33,1 °C, respectivament) i a Elx el dia 30 (33,1 °C) (AEMET).

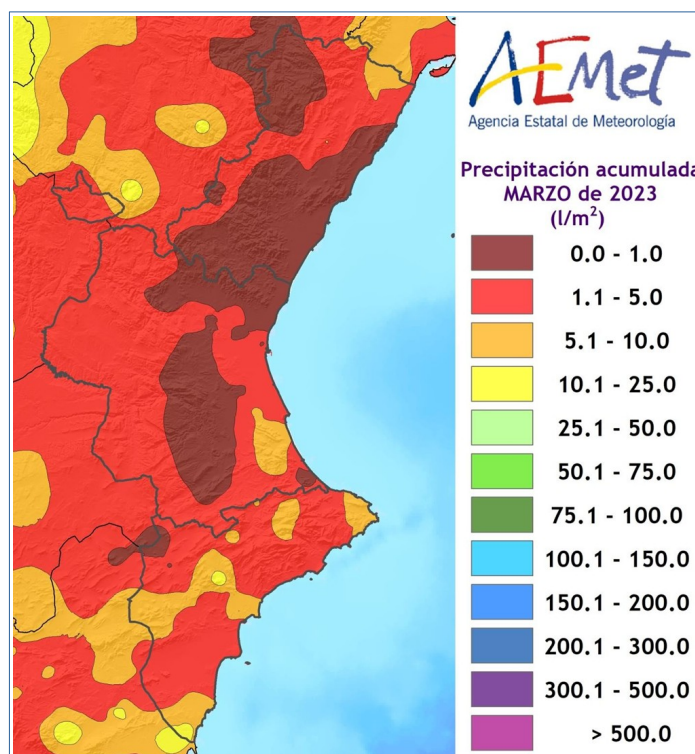
Va haver-hi una notable diferència entre les nits i els dies, ja que mentre que l'anomalia de les temperatures màximes va ser de +3,7 °C, l'anomalia de les mínimes va ser inferior amb +1,2 °C.

Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual, amb tan sols 2,3 l/#m², va resultar un 95% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (48,7 l/#m²) i, globalment, el mes es va considerar com extremadament sec. Contrasta amb març de l'any passat, que va ser extremadament humit. En dos anys consecutius s'han registrat els dos extrems, sec i humit d'un mes de març. Per províncies, en la de Castelló el dèficit va arribar al 98%, a València al 97% i a Alacant va ser del 90%.

Fuente: AEMET. Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

Respecte a la precipitació normal en cada punt, el mes va ser molt sec en el 85% del territori, sec en el 10% i extremadament sec (més sec que qualsevol dels anys del període de referència) en el 5%, que es va situar principalment en zones del litoral i sud de Castelló, litoral nord de València i altres zones centrals d'aquesta província.

Fuente: AEMET. Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

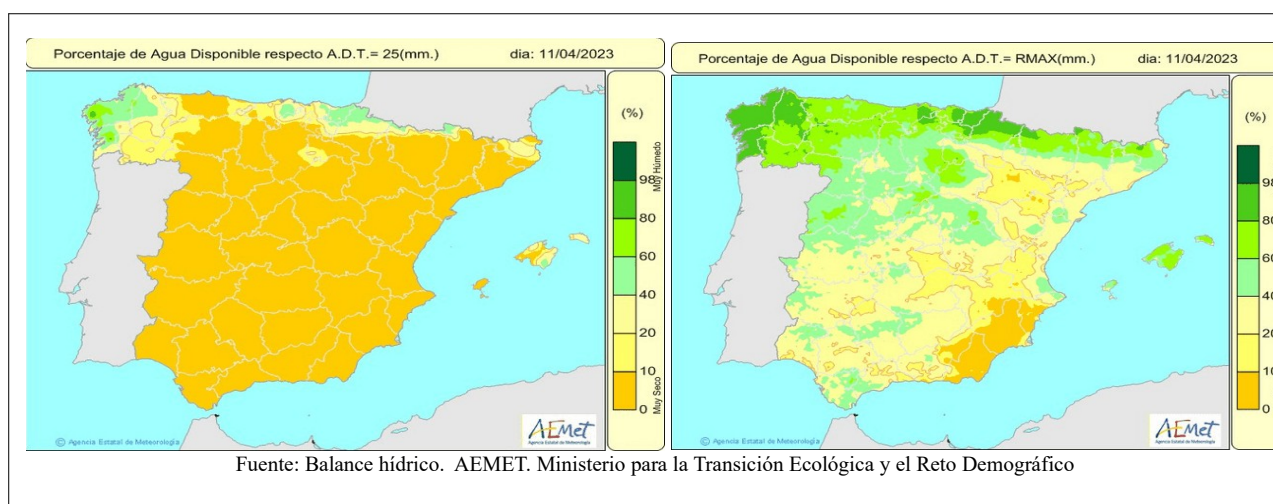

2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱ

El *Butlletí Hídric Nacional*, elaborat desenalment per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el Balanç Hídric de data 11/04/2023, el percentatge d'humitat, en les capes superficials, es va situar per davall del 60% en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

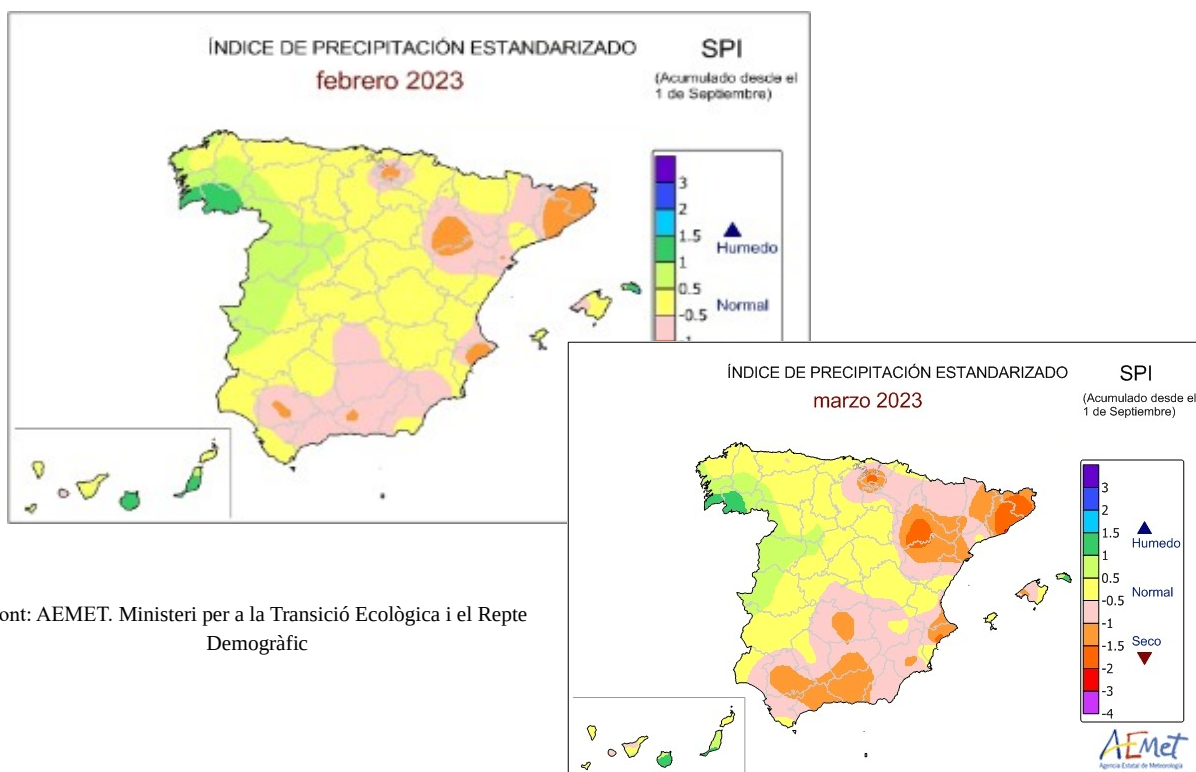
Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar entre el 40% i el 60% en la zona litoral intermèdia de la província de València i en el litoral de la Marina Alta a la província d'Alacant. La resta de la província de València i la major part de la província de Castelló va estar entre el 20% i el 40%. Mentre que a la província d'Alacant es va trobar per davall del 10% en la major part del territori i entre el 20 i el 40% en una part de la Marina Alta.

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA)ⁱⁱ

L'Índex de Precipitació Estandarditzat (SPI) que elabora mensualment AEMET i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre) va mostrar al març de 2023 valors entre -3 i 0,5 vegades la desviació estàndard, estimant-se un empitjorament enfront del mes de febrer.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.

3.1. RESUM

La gestió de l'aigua embassada que abasteix la Comunitat Valenciana correspon en un 74,6% a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i el 25,4% restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, ja que una part de la superfície regable de la província d'Alacant rep a través d'aquesta infraestructura aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Les variacions respecte al mes anterior, a l'any 2022 i a les mitjanes del mateix mes dels últims 5 i 10 anys que s'observen en la següent taula.

	CAP. TOTAL (hm ³)	MARÇ 2023		FEBRER 2023		VAR % OCUPACIÓ MAR/FEB	MAR 2022 %	MITJA NA. 5 ANYS (%)	MITJANA. 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.630	60,4	1.622	60,1	0,3	60,9	47,4	46,5
Segura	1.134	403	35,5	397	35,0	0,5	38,8	35,8	46,6
Entrepeñas-Buendía	2.518	716	28,4	725	28,8	-0,4	28,0	27,0	51,6(1)

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Font: elaboració pròpia amb dades del MITERD

A finals de març havia augmentat el volum embassat respecte al mes anterior a la conca del Xúquer, a la conca del Segura i havia disminuït en el subsistema Entrepeñas-Buendía. A la conca del Xúquer l'aigua embassada era lleugerament inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però superava la mitjana dels últims deu anys. Mentre que a la conca del Segura l'aigua embassada era menor a la del mateix mes de l'any anterior i gairebé igualava a la mitjana dels últims cinc anys. Pel que fa al Subsistema Entrepeñas-Buendía la situació a finals del mes de març era millor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els **indicadors d'escassetat**ⁱⁱⁱ eren de *normalitat* en la Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) del Tajo mitjà (Entrepeñas-Buendía), de *prealerta* en les UTE del Segura, Sistema principal i Capçalera i d'alerta en les UTE Rius del marge esquerre i Rius del marge dret. En l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer la situació va ser de *normalitat*

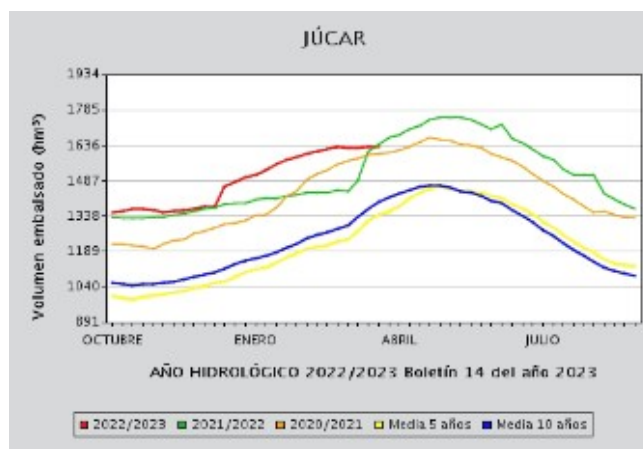

en la totalitat de les UTE, Sénia-Maestrat, Millars-Plana de Castelló, Palància-les Valls, Túria, Xúquer, Serpis, Marina Alta, Marina Baixa i Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als **indicadors de sequera prolongada**^{iv} en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo capçalera (Entrepeñas-Buendía) a finals de març es trobava en *absència de sequera prolongada*, les Unitats Territorials del Segura Rius del marge esquerre i rius del marge dret es van mantenir en sequera prolongada i la Unitat Territorial Capçalera va deixar de tenir sequera prolongada. Pel que fa a les Unitats Territorials de Sequera del Xúquer, va entrar en sequera prolongada la UTS-les Valls, mentre que la resta van seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Xúquer va augmentar en 8 hm³ respecte al mes de febrer, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 60,1% al 60,4%. Va mantenir valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació gairebé va igualar el del mateix mes de l'any anterior (60,9%).

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de forma conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la següent taula:

ÍNDICE DE ESTADO DE ESCASEZ

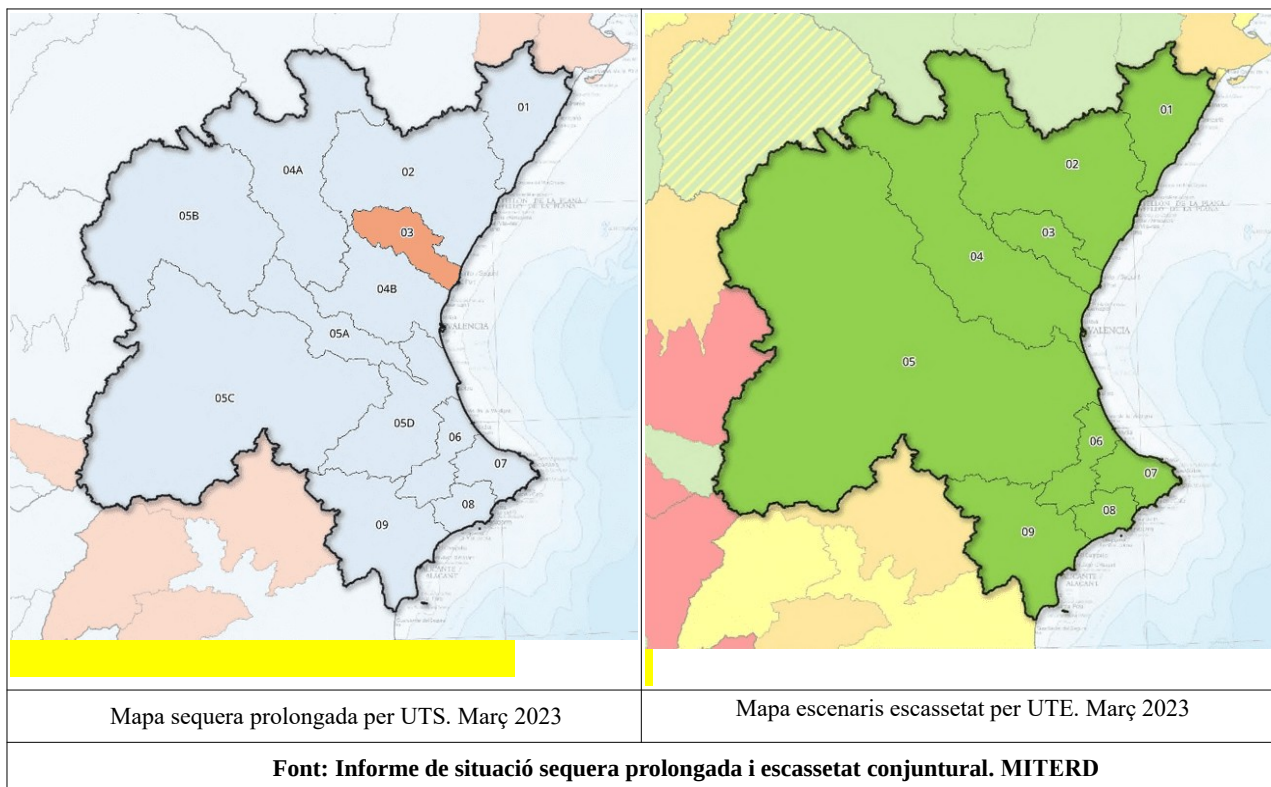
COD	UTE	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,760	0,670	0,750	0,780	0,850	0,800	0,730	0,830	0,580	0,710	0,500	0,560
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,820	0,780	0,760	0,810	0,810	0,710	0,760	0,780	0,710	0,670	0,660	0,610
080.03	Palancia-Los Valles	0,660	0,680	0,720	0,770	0,710	0,880	0,760	0,690	0,580	0,610	0,620	0,510
080.04	Turia	0,830	0,830	0,810	0,810	0,820	0,890	0,890	0,880	0,900	0,860	0,820	0,800
080.05	Júcar	0,650	0,690	0,690	0,690	0,700	0,750	0,780	0,720	0,920	0,860	0,830	0,700
080.06	Serpis	0,850	0,870	0,890	0,840	0,850	0,750	0,790	0,760	0,680	0,610	0,650	0,580
080.07	Marina Alta	0,960	0,950	0,950	0,950	0,950	0,970	0,970	0,940	0,810	0,690	0,710	0,640
080.08	Marina Baja	0,880	0,930	0,900	0,880	0,840	0,810	0,750	0,660	0,640	0,560	0,530	0,510
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,910	0,860	0,820	0,790	0,790	0,830	0,840	0,830	0,840	0,840	0,860	0,420

ESCENARIOS:

Normalidad ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergencia ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

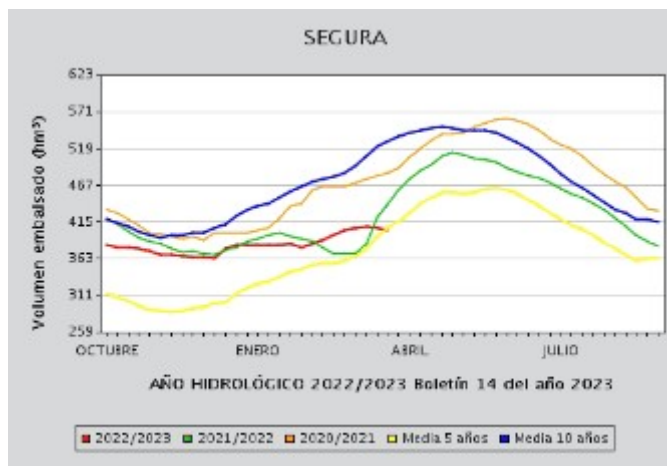
A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat a la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer del mes de març de 2023. S'aprecia que la UTS Palància-les Valls començava a estar en sequera prolongada.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va pujar tan sols 6 hm³ respecte al mes de febrer en passar de 397 hm³ a 403 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 35,5%, lleugerament inferior al del mateix mes de l'any anterior, pràcticament va igualar la mitjana dels últims cinc anys (35,8%) i va ser menor a la mitjana dels deu últims anys (46,6%).

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de forma conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la següent taula:

ÍNDICE DE ESTADO DE ESCASEZ

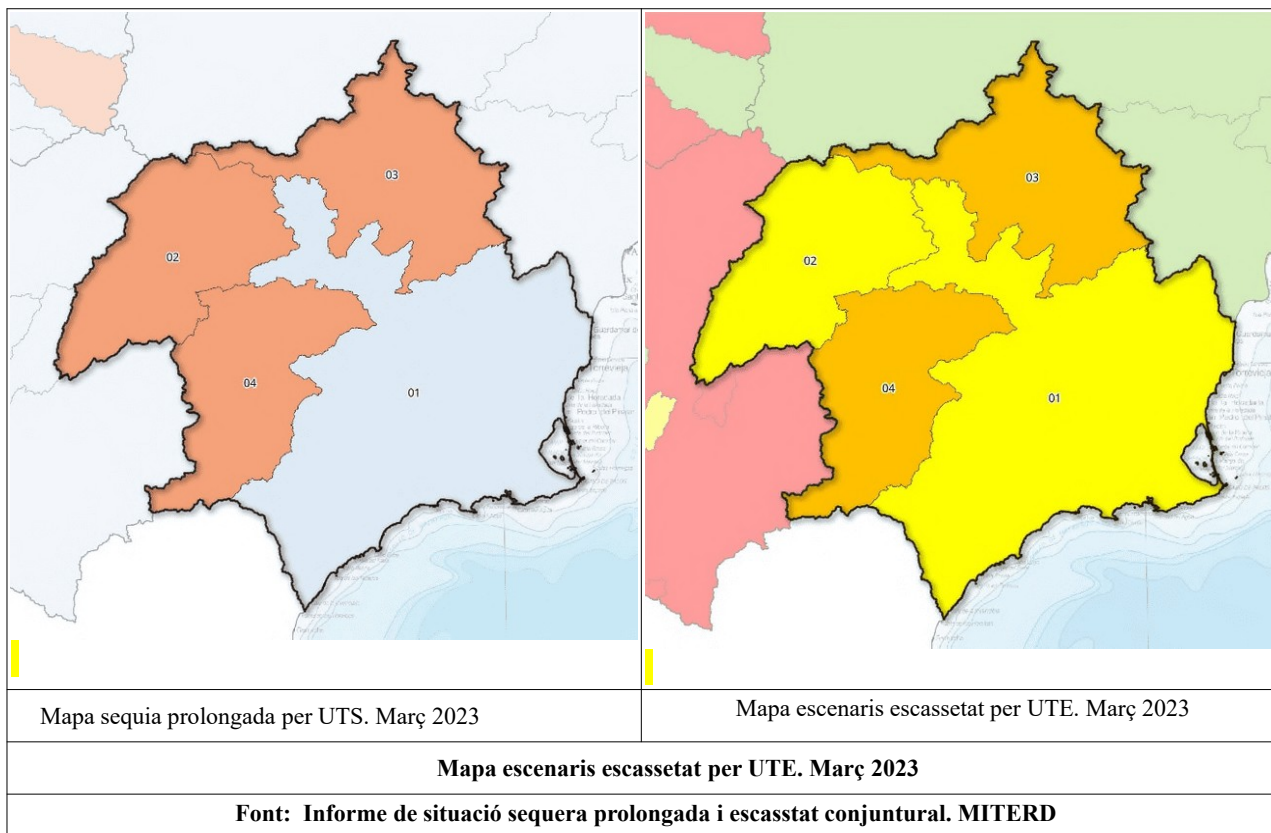
COD	UTE	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,436	0,447	0,416	0,367	0,324	0,308	0,309	0,309	0,382	0,455	0,464	0,447
070.02	Cabecera	0,581	0,506	0,472	0,489	0,522	0,611	0,638	0,604	0,301	0,000	0,318	0,197
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,655	0,693	0,573	0,611	0,671	0,620	0,629	0,646	0,422	0,229	0,098	0,282
070.04	Ríos Margen Derecha	0,806	0,800	0,894	0,938	1,000	0,898	0,943	0,851	0,456	0,049	0,152	0,124

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat a la Demarcació Hidrogràfica del Segura del mes de març de 2023. S'aprecia que les UTS Rius Marge Esquerra i Rius Marge Dreta estaven en situació de sequera prolongada.

3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA

A finals del mes de març de 2023 les existències del conjunt d'embassaments *Entrepeñas-Buendía* van assolir els 716 hm³, xifra menor que la del mes anterior (725 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 28,4%, per sobre de l'any anterior i de la mitjana dels últims cinc anys (27,0%).

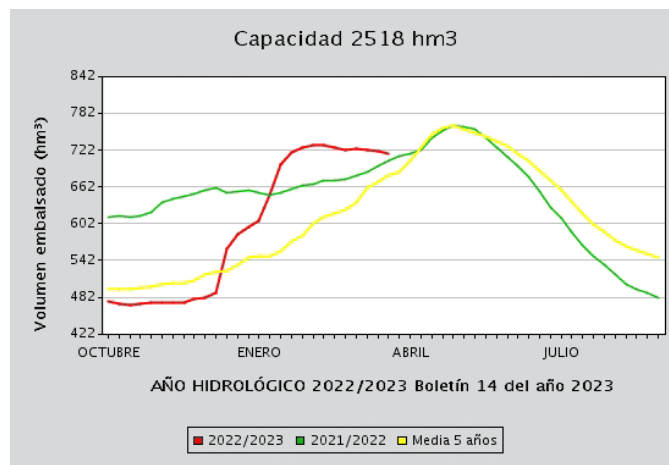
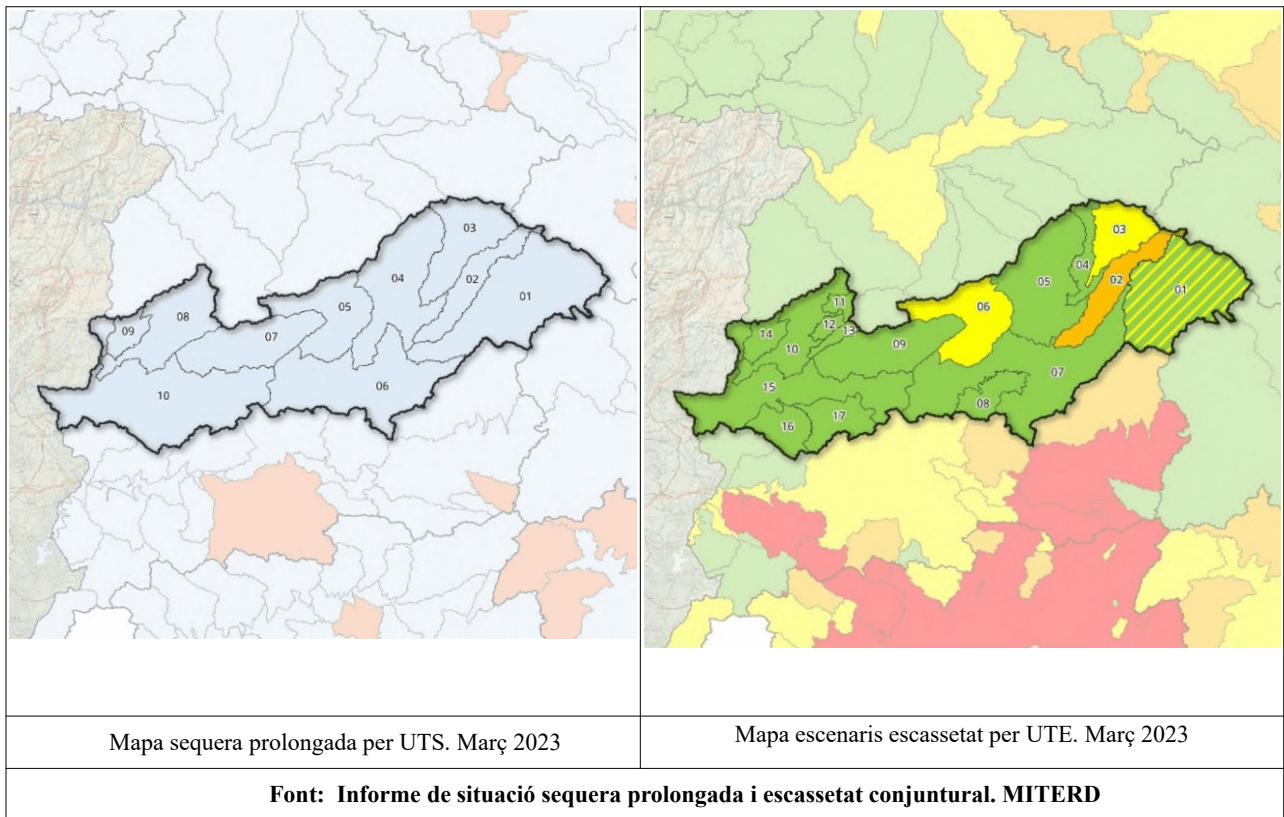
La UTE Tajo mitjà utilitza com a **indicador de l'estat d'escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb aquest paràmetre la unitat territorial d'escassetat es trobava en estat de *normalitat*.

Pel que fa a l'**indicador de sequera prolongada** la UTS Capçalera, a finals de març va mantenir l'estat d'*absència de sequera prolongada*.

Indicadores de sequia prolongada. Evolución mensual:

COD	UTS	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR
030.01	Cabecera	0,360	0,390	0,380	0,360	0,220	0,230	0,150	0,230	0,600	0,620	0,600	0,550

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

El mes de març de 2023 va ser per segon mes consecutiu *molt càlid* a la Comunitat Valenciana, quant a temperatures i *extremadament sec* quant a les precipitacions. L'escassetat de precipitacions ha originat un dèficit de contingut d'humitat del sòl que ha tingut una repercussió directa en el desenvolupament vegetatiu dels cultius de secà.

Alacant

La falta de pluja va continuar afectant significativament les sèmbrs de cereals en secà de tota la província, observant-se, en general, un escàs afillament i una mala evolució de la pujada de les tijes. Això va ser especialment patent en les poques sèmbrs del Vinalopó Mitjà i de la Marina Baixa, així com en importants zones de secà situades a l'Alcoià i a l'Alt Vinalopó.

El cultiu del nesprer a la Marina Baixa es va veure afectat pels pics de temperatura (per sobre dels 30 °C) esdevinguts al març, que van provocar deficiències per escaldat i taca porpra en una xicoteta part de la producció.

A primers de mes a les plantacions de carxofa i bròquil del Baix Segura encara eren patents els danys provocats per les gelades esdevingudes durant el mes de febrer.

A les vinyes situades a l'Alt Vinalopó es van apreciar afectacions ocasionades pels conills.

Castelló

L'oratge del mes de març va afectar especialment els cultius de secà que va veure alentit en el seu desenvolupament vegetatiu. Es va apreciar una evolució més lenta dels cultius o reducció de la collita com a conseqüència de la caiguda prematura de fruits o l'alentiment en l' adquisició de calibre.

Pel que fa als cultius en regadiu, aquests van requerir d'aportacions d'aigua continuats el que va ocasionar un increment de costos de producció perquè no es va poder evitar cap reg.

Al seu torn, algunes explotacions ramaderes en extensiu, van haver de començar a proveir-se d'aigua per mitjà de camions cisterna.

Als Ports, aquesta escassetat d'aigua es va fer palesa sobretot a les pastures, perquè el terreny mancava de la humitat suficient. Pel que fa als cereals, els camps que es van sembrar al novembre i desembre no van mostrar símptomes de mancança d'aigua, però en els sembrats al gener i febrer si que es va apreciar falta de naixement i afillament.

A la Plana Baixa, els cultius llenyosos de secà, com l' ametller, van regular la seua producció com a conseqüència de la poca aigua disponible. La significativa caiguda fisiològica de fruits va ser

producte del dèficit hídric causat per la falta de pluges. Aquesta mateixa situació es va observar en els ametllers situats en la franja paral·lela a la costa on s'assenta majoritàriament aquest cultiu.

Per la seua banda l'olivera també va reflectir l'efecte de l'absència de pluges i de les elevades temperatures del mes de març que van provocar estrès hídric i tèrmic.

En les zones hortícoles de la província, l'escassetat de pluges i les elevades temperatures no van tindre repercussions negatives sobre els diferents cultius, més que l'augment de les despeses de producció en veure's incrementades les hores de reg. Les altes temperatures van provocar que eixira al mercat molt de producte alhora.

Menció a part requereix l'incendi forestal que es va produir el dia 23 de març i que es va iniciar al terme municipal de Villanueva de Viver, afectant aproximadament 3.869 hectàrees de les localitats de Fuente la Reina, Montán, Montanejos, Puebla de Arenoso i Villanueva de Viver. De les quals provisionalment 158 hectàrees van ser superfícies agrícoles segons l'informe provisional de superfícies de la Unitat Tècnica de Prevenció d'Incendis Forestals. L'incendi es va controlar el 26 de març. Va ser el primer gran incendi forestal que es va donar a la Comunitat Valenciana l'any 2023.

València

Es van produir danys en el cultiu de la ceba de l'Horta Nord com a conseqüència dels forts contrastos tèrmics experimentats durant el mes.

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació s'exposa un resum de l'estat dels cultius a la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

Alacant: a l'Alt Vinalopó es va observar un desenvolupament desigual del cereal entre les parcel·les de regadiu i les cultivades en secà, mentre que els primers el desenvolupament del cultiu era normal i l'estat sanitari bo, en els segons aquest es trobava afectat per la falta de pluges, al que caldria sumar els danys ocasionats pels conills. Els secans del Comtat i de l'Alcoià es trobaven en fase de creixement de les tiges, observant-se cert avançament respecte a l'any passat ja que un any abans, en les mateixes dates estaven en afillament. La falta d'aigua va tindre un impacte diferent segons la zona on es localitzava el cereal, mentre que a Alcoi, les poques superfícies sembrades acusaven l'escassetat de precipitacions, presentant un escàs afillament i dificultat de creixement de les tiges, al nord, en la zona d'Agres i Alfafara, els camps de civada i ordi van mostrar un bon desenvolupament. Al Vinalopó Mitjà les sembres de cereal realitzades de forma tardana al desembre de 2022, al voltant d'un 20% de la superfície habitual, a penes havien assolit 5 cm d'altura. Cal assenyalar que la major part de la producció es va preveure destinar a pastura a dent de cabrum. A les parcel·les situades al Baix Vinalopó el cultiu es va desenvolupar amb normalitat, amb una alçada al voltant dels 20-25 cm començant a diferenciar-se l'espiga a final de mes. Per la seua banda a l'Alacantí les parcel·les van aconseguir l'estadi 1 de desenvolupament de les fulles, mentre que a la Marina Baixa una gran part de la sembra es trobava pràcticament seca com a conseqüència de la falta de pluges.

Castelló: els cereals dels Ports, zona més representativa d'aquest tipus de cultiu a la província, es trobaven en fase vegetativa. És a dir, des dels primers estadis de la naixença del cultiu fins a l'afillat depenent del tipus de cereal i de la data en la qual va ser sembrat. L'escassetat de precipitacions no va ser patent en el cultiu durant el mes, però si la falta de pluges s'allargués en els pròxims mesos provocaria una reducció de desenvolupament i la consegüent caiguda de produccions. Ja que, en els primers estadis de creixement del cereal, la humitat i la preparació del sòl són factors clau perquè el gra pugua germinar de forma correcta.

València: a la Costera l'estat fenològic del blat i l'ordi es va situar entre el 12 (2 fulles, desplegadas) i el 20 (no fillol visible). A la Vall d'Albaida el cereal es va apreciar principalment a l'estadi 2 (macollatge) i dins d'aquest estadi era el 23 (3 fillols o macolles visibles). La falta de pluja havia alentit molt l'evolució del cereal i el seu desenvolupament depenia de les pluges dels pròxims mesos. Als Serrans el cereal estava en estat fenològic 10 (1a fulla, sorgeix el coleòptil), amb retard respecte a l'habitual com a conseqüència de la

sequera. A la Plana d'Utiel-Requena els cereals se situaven a l'estadi 1 (desenvolupament de les fulles (tija principal)).

Cereals d'estiu

Arròs

Alacant: la marjal de Pego va continuar drenada el mes de març mentre es realitzaven les tasques de preparació del terreny per a la pròxima sembra.

Castelló: el terreny destinat al cultiu de l'arròs es va assecar i posteriorment es van fer les tasques de rotovàtor i es va anivellar amb làser.

València: es van fer les tasques preparatòries del sòl per a la sembra (llaurat i anivellat del terreny).

5.2. TUBERCLES

Xufa

València: amb la recol·lecció ja finalitzada es va fer al març el condicionament de les parcel·les en l'Horta Nord, amb les primeres plantacions en l'última quinzena.

Creïlla

Alacant: a l'Alt Vinalopó es va completar la plantació de la majoria de les parcel·les destinades a creïlla de mitja estació, començant a ser visibles les primeres fulles en els sembrats més avançats. Cal assenyalar que es va produir un increment considerable de la superfície destinada al cultiu. En alguns camps del Baix Segura es va sembrar creïlla a mesura que finalitzava la recol·lecció de bròquil, donant per acabada, a meitat de mes, la plantació de creïlla per a indústria. Per la seua banda, en la partida il·licitana dels Bassars, al Baix Vinalopó, es van observar noves plantacions encara sense brotar o en primera fase de desenvolupament.

Castelló: el cultiu va acabar al març la fase del creixement vegetatiu, brotació i emergència, i va continuar amb la fase de desenvolupament de la fulla i va iniciar la formació dels tubercles al Baix Maestrat, a la Plana Alta i a la Plana Baixa.

València: la superfície de cultiu de creïlla a l'Horta Nord era superior a la d'anys anteriors, i algunes parcel·les presentaven una brotació desigual.

5.3. FARRATGERES

Alfals

Alacant: van persistir les seques al Baix Segura, al mateix temps que es van iniciar al Baix Vinalopó, al Realengo i a Crevillent, on es van efectuar talls per a farratge a final de mes.

5.4. HORTALISSES

Bleda

Alacant: al Baix Segura es va apreciar una acceleració en el desenvolupament de les fulles com a conseqüència de les altes temperatures, la qual cosa va provocar l'augment de la seua grandària i de la disponibilitat de tall. No obstant això, a final de mes, la quantitat de bleda per agafar es va reduir com a conseqüència de l'espigat per la calor en algunes parcel·les. Malgrat les elevades temperatures, la qualitat de la fulla recol·lectada es va mantenir constant. Per la seua banda, en les plantacions del Baix Vinalopó va continuar amb normalitat la fase de recol·lecció.

Castelló: la recollida d'aquesta fulla es va iniciar durant el mes de març a la Plana Alta. El tall es va fer cada 20 dies per deixar a la planta que generés noves fulles.

València: va continuar la recol·lecció de bleda a la Ribera Baixa.

Carxofa

Alacant: durant les primeres setmanes del mes al Baix Segura eren patents els efectes de les gelades, observant-se encara una proporció important de plantes de la varietat *blanca de tudela* amb bràcties afectades. No obstant això, amb el pas dels dies, a causa del progressiu ascens de temperatures, va augmentar la producció de tall de carxofa tradicional i durant les últimes setmanes els capítols més grans van presentar una menor compacitat i certa tendència a l'espigat. A causa d'això, una part important de peces es van recollir amb menys mida per tal de mantenir una consistència i una qualitat apropiades. La producció d'híbrides també es va veure afectada per la temperatura. Mentre que durant les primeres setmanes els capítols es van tallar compactes, amb forma arrodonida i escassa quantitat de segones qualitats, posteriorment es van apreciar tant deficiències en el color com de consistència, a la qual cosa va haver de sumar que una part important de les peces tenien la carn dura en haver-se deshidratat. Al Baix Vinalopó el ritme de tall de la varietat *blanca de tudela* va augmentar progressivament fins a l'última setmana, quan va disminuir en estar pràcticament finalitzat el primer colm. Anàlogament a l'ocorregut al Baix Segura, a primers de mes, encara es van observar lesions provocades per les gelades prèvies, donant pas, amb el transcurs de les setmanes, a verdures amb formes més allargades, menys compactes i amb tendència a l'espigat. Al Vinalopó mitjà va continuar la recol·lecció de les varietats tipus

calicó i híbrides a les plantacions d'Aspe, Novelda, Monforte del Cid i la Romana on es realitzava un tall per setmana. Per la seua banda, en la zona de Mutxamel, a l'Alacantí, s'havia recol·lectat aproximadament el 80% de la producció a final de mes.

Castelló: va continuar la collita de carxofes al Baix Maestrat. La qualitat comercial d'aquestes es va veure perjudicada com a conseqüència de les baixes temperatures que es van produir a finals de febrer, que, juntament amb les elevades temperatures de març van fer que es comencara a destinar part de la producció a la indústria de cors.

València: es van observar capítols pocs compactes en les carxofes de l'Horta Nord.

Api verd

Alacant: al Baix Segura es va constatar que mentre que en la zona d'Orihuela es van instal·lar noves plantacions, en els sembrats de Pilar de la Horadada estava finalitzant la campanya amb una disponibilitat i ritme de tall baixos. La major part de les peces es van agafar amb qualitat òptima i poca mida en ser alta la demanda. Per la seua banda, a l'Alt Vinalopó es va iniciar el trasplantament en les primeres parcel·les. En algunes d'aquestes es va instal·lar manta tèrmica buscant la precocitat del cultiu i minimitzar els danys que puguin provocar les gelades tardanes. Es va apreciar un bon estat sanitari. En les plantacions del Baix Vinalopó i en les de Sant Vicent en l'Alacantí va prosseguir la recol·lecció que es va iniciar a principi d'any.

Albergínia

Alacant: al Baix Vinalopó es va mantenir al març la producció en els hivernacles amb deficiències de color en trobar-se la campanya en una fase molt avançada i predomini dels calibres P i M. Es van observar noves plantacions, tant en hivernacle com sota manta tèrmica, al Baix Vinalopó.

Bròquil

Alacant: al Baix Segura el ritme de tall va augmentar i, igual que en altres cols. A primers de mes es van apreciar deficiències ocasionades per les gelades, alguns caps presentaven un to morat, a finals d'aquest es va observar que les pelles tenien menys consistència i compacitat, per la qual cosa es va tendir a avançar la recol·lecció amb la consegüent disminució de la mida de les peces tallades, i no arribaven la major part d'elles als 0,4 kg. Per la seua banda, al Baix Vinalopó cap a meitat de mes havia pràcticament finalitzat la collita, realitzant-se les últimes passes en algunes de les plantacions situades en el Boch a Crevillent i les partides d'Algorós i els Bassars a Elx. En els sembrats de l'Alt Vinalopó es van trasplantar la majoria de les parcel·les enfocades al cicle de primavera, que es recol·lectarà entre maig i juny, al mateix temps que es realitzaven tasques entre línies per al control de males herbes. Quant a l'Alacantí, es va continuar amb la recol·lecció en les plantacions situades en la zona de Mutxamel, efectuant-se també noves plantacions.

Castelló: va continuar al març la recol·lecció al Baix Maestrat. Majoritàriament la producció d'aquest producte va ser amb destinació a indústria.

Carabasseta

Alacant: va continuar la campanya al març en els hivernacles del Baix Segura, amb predomini del calibre M i qualitat apropiada. No obstant això, durant l'última setmana es va produir un descens de la producció i de la qualitat. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, es va donar per finalitzada la campanya a principis de mes.

Carabassa

València: al Camp de Morvedre, després de l'assecamment de la marjal de Sagunt, es van iniciar els treballs de preparació del terreny per a fer les plantacions de carabassa.

Ceba

Alacant: la disponibilitat de ceba per a arrancar al Baix Segura va anar en augment amb el transcurs de les setmanes, mantenint una grandària de bulb apropiat i una adequada qualitat de fulla. Mentrestant, al Baix Vinalopó, va finalitzar a principis de mes la recol·lecció del cicle de tardor-hivern i es va iniciar l'alçat per al cicle d'estiu. Per la seua banda, va començar la sembra a l'Alt Vinalopó sense que, de moment, fos molt alta la superfície destinada al cultiu. Va prosseguir la collita esglaonada de ceba a les plantacions d'Agost, al Vinalopó Mitjà.

Castelló: segons va anar avançant el mes es va incrementar la quantitat del producte recol·lectat.

València: va continuar la recollida de ceba a la Ribera Baixa i a l'Horta Nord. En aquesta darrera comarca es va apreciar una considerable disminució de la superfície cultivada a causa de l'increment dels costos de producció.

Col de cabdell

Alacant: la producció de tall de col llisa al Baix Segura va augmentar moderadament el mes de març, mantenint, a nivell general, una qualitat i compacitat apropiades i un pes constant entre 1,5 kg i 2 kg, com a conseqüència de la bestreta de la recol·lecció a causa de l'elevada demanda. A l'Alt Vinalopó van continuar els trasplantaments i la col·locació, en algunes de les parcel·les, de manta tèrmica per propiciar la precocitat del cultiu. Per la seua banda, al Baix Vinalopó va prosseguir la collita de les varietats més primerenques, com en les plantacions de col·lisió a Algorós, i l'de les més tardanes en la pedania del Derramador.

Castelló: va prosseguir el seu desenvolupament amb normalitat. No obstant això, l'escassetat de pluges va obligar a fer de forma continuada aportacions d'aigua per a l'obtenció de cabdells de calibre adequat i les elevades temperatures van provocar que una gran quantitat de producte assolira la mida de tall alhora.

Coliflor

Alacant: al Baix Segura, la disponibilitat de tall va disminuir durant la primera quinzena per augmentar tal com passaven les setmanes. Les altes temperatures de la segona meitat del mes van provocar la reducció de la compacitat i deficiències en el color en prendre les pelles una tonalitat més pàl·lida, cosa que va provocar que es tallessin amb menys mida. Pel que fa al pes al tall, es va mantenir constant al llarg del mes en una mitjana d'1,5 kg per peça, arribant als 2 kg en l'última setmana. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, la producció de coliflor va experimentar un acusat descens en la primera quinzena per augmentar a finals de mes. La mida de les pelles va oscil·lar entre 1,2 kg i 1,5 kg, recollint-se durant la primera setmana les de menor pes, compacitat i qualitat, incloent-hi les que presentaven deficiències de color. D'altra banda, mentre que al Baix Vinalopó es collien les últimes parcel·les a final de mes, a l'Alacantí, a la zona de Mutxamel, es va donar per finalitzada totalment la recol·lecció.

Castelló: l'augment de temperatures va fer perillar el cultiu en causar, en uns casos la prematura obertura del cogombre prefloral i, en altres, deformacions de la inflorescència.

Escarola

Alacant: la producció d'escarola rissada al Baix Segura es va mantenir amb una qualitat i cabdellament adequats al llarg de tot el mes. La disponibilitat i ritme de tall van romandre constants, amb una disminució en l'última setmana en estar la campanya molt avançada en les zones més precoces. El pes va oscil·lar entre 1,2 kg i 1,5 kg per unitat, tallant-se les peces més grans durant la segona setmana.

Castelló: a finals de març es va reprendre temporalment el tall d'aquest producte amb destinació a la indústria de IV gamma a la zona del Baix Maestrat.

Espàrrecs

Alacant: va començar, afavorida per les altes temperatures del mes, la recol·lecció de les parcel·les d'espàrrec situades a l'Alt Vinalopó. Ja que es tracta d'un cultiu molt condicionat pel clima es van donar creixements molt elevats.

Espinacs

Alacant: al Baix Segura la disponibilitat de tall va augmentar progressivament amb el transcórrer del mes de març i es va passar d'una qualitat apropiada durant la primera quinzena a experimentar deficiències a final de mes com a conseqüència de la deshidratació de la fulla. Les dimensions es van mantenir òptimes amb una reducció en l'última setmana. Per la seua banda, al Baix Vinalopó van prosseguir els talls, mentre que a l'Alt Vinalopó, en les parcel·les destinades a consum en fresc i recol·lecció manual va continuar la collita, presentant les fulles bon desenvolupament i qualitat.

Castelló: va prosseguir la recol·lecció d'espinacs, amb baixos rendiments com a conseqüència de fotoperíodes més llargs, de temperatures més elevades i de l'escassetat de pluges que van afavorir que l'espinac tinguera una ràpida elevació.

Pésols

Alacant: va continuar el desenvolupament del cultiu amb bon estat sanitari a les plantacions de l'Alt Vinalopó. Les parcel·les es trobaven en diferents fases de creixement i que ja es distingien les primeres flors en les quals es van sembrar primer.

Castelló: a la Plana Alta es van mantenir les passes del pésol en beina, més conegut com a tirabec. És una lleguminosa molt apreciada a la província de Castelló. Respecte del pésol en gra que es produeix per destinar-se a indústria, la seua recol·lecció va acabar a finals de mes.

Faves

Alacant: la disponibilitat de fava *mutxamel* per a recol·lectar es va incrementar al llarg del mes de març al Baix Segura fins a l'última setmana, quan va disminuir en finalitzar la recol·lecció d'algunes de les plantacions per trobar-se la campanya molt avançada. Durant aquesta fase final es va apreciar una menor qualitat del fruit, amb el gra més marcat i una important proporció de beines curtes. També es va iniciar la collita de les plantacions més primerenques de fava *Valenciana*, augmentant progressivament la disponibilitat de tall amb una dimensió òptima i qualitat apropiada. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, la producció de *molta mel* va ser en ascens fins a finals de mes, quan va acabar la campanya per a consum de tendres i es va iniciar la recol·lecció de faves dures per a consum en gra. Per la seua banda, la disponibilitat de fava *Valenciana* també va ser en augment amb una qualitat òptima i unes dimensions adequades.

Castelló: es van fer passades de recol·lecció de faves a la Plana Alta durant tot el mes de març.

València: va continuar la collita de faves al març amb disminució de la qualitat per la proximitat de la fi de campanya.

Encisam

Alacant: la disponibilitat de tall d'enciam *romana* va ser baixa al Baix Segura i el pes mitjà de les peces recol·lectades es va situar entre els 0,5 kg i 0,6 kg, presentant poca compacitat a causa de la bestreta de la recol·lecció propiciada per l'alta demanda dels mercats exteriors. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, en la partida del Molar d'Elx, es va iniciar la seua collita al mateix temps que s'accelerava la recollida en la resta de zones. Pel que fa a la varietat *iceberg*, la disponibilitat al Baix Segura va ser igualment baixa amb un increment durant l'última quinzena, mantenint una qualitat i compacitat apropiades i un pes mitjà òptim entre els 0,6 kg -0,7 kg durant l'última quinzena. En la zona de Cañada de Fenollar a l'Alacantí també va continuar la seua collita igual que la de les varietats *mini*. Per la seua banda, les peces recol·lectades al Baix Segura de *little gem* van mantenir una qualitat òptima i un acolliment apropiat durant tot el mes, amb un augment de les existències per al tall en l'última setmana.

Castelló: tant al Baix Maestrat com a la Plana Alta van seguir els talls d'enciams *romana*, *fulla de roure* i *maravilla*. Mentre que l'enciam *iceberg* per a indústria de IV gamma únicament es va produir al Baix Maestrat.

València: va continuar la collita d'enciam a la Ribera Baixa i a l'Horta Nord.

Meló

Alacant: al Baix Segura va prosseguir el desenvolupament del cultiu afavorit per l'alta insolació i l'absència de baixes temperatures. També es van iniciar les plantacions a l'Alacantí i al Baix Vinalopó on, des de meitat de mes, es van generalitzar les parcel·les en producció equipades amb microtúnel i mantes tèrmiques a la localitat de Santa Pola i les pedanies de Derramador, la Marina i Daimús.

València: al Camp de Morvedre, després de l'assecamment de la marjal de Sagunt, es van iniciar els treballs de preparació del terreny per a fer les plantacions de meló.

Nap, napicol i xirivia

Alacant: es va procedir a la retirada de les mantes tèrmiques en la majoria de les parcel·les de xirivia de l'Alt Vinalopó. L'estat sanitari era bo, però en molts casos es va constatar una elevada presència de males herbes. Pel que fa al nap es va procedir a la retirada de les mantes tèrmiques en gran part de les superfícies plantades. Es va observar que, en algunes de les parcel·les, com a conseqüència de les temperatures màximes assolides, es va produir la pujada a flor prematura sense que el cultiu hagués arribat al seu desenvolupament definitiu.

Cogombre

Alacant: al Baix Vinalopó es va iniciar en la segona quinzena la recol·lecció de les noves plantacions d'hivernacle. Els cogombres recollits en els primers talls tenien escassa longitud i un diàmetre adequat. En l'última setmana, amb l'increment de temperatures, va augmentar tant la producció de tall com les dimensions dels fruits amb una qualitat òptima.

Julivert

Alacant: va continuar la collita esglaonada del julivert, tant a la comarca del Baix Vinalopó, a les partides d'Algorós i la Foia i a Santa Pola, com al Baix Segura. Per la seua banda, a l'Alacantí, va finalitzar la recol·lecció en la zona de Bacarot.

Pebrera

Alacant: al Baix Segura, va augmentar la producció de *lamuyo* verda i vermell amb predomini del calibre GG i qualitat òptima. Mentre que en la roja la disponibilitat era encara baixa, en el verd es va experimentar un increment de fruits amb deficiències en la consistència durant l'última setmana, ja que en augmentar la demanda es va anticipar la recol·lecció. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, es va iniciar la recollida a meitat de mes amb un increment progressiu i moderat de la disponibilitat de tall, predominant els fruits

amb calibre GG amb qualitat i consistència òptimes. Pel que fa a la varietat *califòrnia*, la disponibilitat de tall de groc al Baix Segura va augmentar un 30% amb un predomini del calibre GG amb consistència i color apropiat. En la roja va augmentar un 50%, amb calibres G-GG i color i consistència adequades. La producció de verd també es va incrementar un 10% amb predomini de mida M-G, ben formats i amb consistència òptima. Amb l'ascens de temperatures, els hivernacles del Baix Segura, que durant el mes de febrer es van mantenir tancats per conservar la calor acumulada durant el dia, al març es van ventilar des d'hores molt primerenques per mantenir la temperatura apropiada de cultiu.

Síndria

Alacant: es van iniciar en l'últim terç del mes les plantacions al Baix Vinalopó.

Tomata

Alacant: al Baix Vinalopó, es va incrementar al març la producció de tall de tomata costellada a causa de l'inici de la recol·lecció de noves plantacions d'hivernacle i en accelerar-se la maduració per l'excés de temperatures. Va destacar el tall del calibre G amb una maduresa adequada. Durant la primera setmana del mes es va apreciar una disminució de la qualitat per deficiències produïdes per virosi en alguns dels fruits. Per la seua banda, també al Baix Vinalopó, es va mantindre la disponibilitat de tall de la varietat amb un descens a meitat de mes, amb predomini del calibre M i amb una quantitat important de fruits de poca qualitat, a més de deficiències en el color en trobar-se la campanya molt avançada.

Castelló: durant el mes es van fer tant al Baix Maestrat com a la Plana Alta els trasplantaments a l'aire lliure de gran part de les varietats que es produeixen al territori per a així continuar amb el seu cicle de producció.

València: es va mantindre la recol·lecció tomàquets en els hivernacles de l'Horta Nord i de la Ribera Baixa.

Carlota

Alacant: en les plantacions de l'Alt Vinalopó es va procedir al març a retirar la manta tèrmica de la majoria de les parcel·les en les quals s'havia instal·lat durant la passada tardor/hivern. Es va observar una elevada presència de males herbes per l'efecte de la manta pel que es va fer l'aplicació d'herbicides i tasques interlínies. Les pastanagues sembrades a les plantacions més primerenques la collita de les quals estava prevista per al maig, van assolir diàmetres superiors a 1 cm.

5.5. CÍTRICS

Mandarina

Alacant: va finalitzar la segona setmana de març la campanya de l'híbrid *nadorcott* amb un ritme de tall molt baix i un estat apropiat de maduresa de la fruita. En els darrers dies es va

poder apreciar la decoloració dels fruits situats a les parts exteriors de l'arbre. La recol·lecció de la mandarina híbrida *ortanique* es va mantindre a la Marina Alta i al Baix Vinalopó amb poca activitat al llarg del mes, mantenint la fruita una qualitat òptima fins a l'última setmana quan, en les poques parcel·les pendents de recollir, es van produir desprendiments de les mandarines de l'arbre a més d'apreciar-se envelliments de la pell per excés de maduresa. Va avançar la brotació de les varietats *clemenvilla*, *leanri* i *oronules*, alhora que realitzaven tractaments per afavorir el seu desenvolupament. Es va observar en totes elles arbres que presentaven brotació cega. En *nadorcott* es va retardar la poda a l'estiu.

Castelló: a principis de mes de març es va donar per acabada la campanya de recol·lecció de les mandarines *tang gold* i *orri*. D'altra banda, com a conseqüència de les càlides temperatures hivernals i de la ràpida recol·lecció de clementines i mandarines, els mandarins de la Plana Baixa, van presentar una incipient floració que va vindre lleugerament avançada, sobre uns 10 dies. Mentre que, a les zones amb temperatures més fredes, la floració va presentar un ritme normal.

València: la floració dels cítrics es va retardar per les baixes temperatures de febrer, però amb l'ascens tèrmic del mes de març es va accelerar aquest procés. Van finalitzar durant el mes els talls de la varietat híbrida *orri*. En concloure el mes les clementines primerenques estaven en plena floració.

Taronger

Alacant: va concloure al març la recol·lecció de la taronja *nàvel lane late* al Baix Segura amb una reducció progressiva del ritme de tall i amb unes condicions òptimes de qualitat i es va mantindre a la Marina Alta i al Baix Vinalopó. Va continuar la collita de la varietat *rubí valència*, a la qual es va sumar la *chislett*, presentant ambdues bona qualitat i calibre. Van començar durant el mes les recol·leccions de les varietats de taronja *midknight*, *nàvel powell* i *valència late* que van presentar, en general, un nivell de qualitat bo.

Castelló: en els primers dies del mes va concloure la campanya de recol·lecció de la taronja *nàvel lane late* i es va iniciar la de la taronja *nàvel powell*. Aquesta última va tenir poca producció. El que va afavorir la comercialització i el preu. Cap a finals de mes es va iniciar a la Plana Baixa la campanya de la taronja Valenciana, mostrant també el mercat molt interès.

València: es van fer al març treballs de poda. Quedava poca taronja per collir. Es va incrementar el desprendiment de taronges per les condicions meteorològiques i per l'estat de maduresa del fruit. Es van collir taronges tardanes com la *valència late* i *nàvel lane late*. Els camps de tarongers van accelerar el procés de brotació i de floració amb les altes temperatures de març. De forma preventiva, s'havien realitzat en algunes parcel·les i abans de la floració, tractament amb oli de parafina per a la lluita del control del cotonet de Sud-àfrica i formes mòbils d'altres plagues.

Llimera

Alacant: van prosseguir els talls de la llima *fina* al Baix Segura i a l'Alacantí. A final de mes s'havia collit aproximadament el 78% de la producció amb un increment progressiu del ritme de tall. Amb el pas de les setmanes van augmentar els fruits amb excés de maduresa i amb això la proporció de rebuig, fins a situar-se entre el 40-50% per al fi 49. Va avançar la collita de llima *verna*, al Baix Vinalopó i va començar a la Marina Baixa.

Pomelo

Alacant: es va donar per conclosa la recol·lecció del pomelo *roig* en la primera meitat del mes de març al Baix Segura i a la Marina Alta.

5.6. FRUITERS

Fruiters de llavor

Alacant: després de la parada vegetativa es va iniciar la brotació de les pomeres en les diferents comarques productores, com a l'Alt Vinalopó, la Marina Alta i el Comtat, on els perellons presentaven borrons figuerencs o a l'Alacantí, on van arribar a apreciar-se els primers botons florals. Els pereres localitzats en el Comtat i en l'Alcoià es trobaven en la fase de floració.

Castelló: les condicions climàtiques, amb temperatures nocturnes suaus i diürnes elevades per a un mes de març, van afavorir la floració dels fruiters que van iniciar el mes amb botons florals visibles i el van acabar pràcticament amb la caiguda de pètals. Es va recomanar la vigilància i tractament en pomera i perera davant el motejat o roña (*Venturia pirina* i *V. inaequalis*). En pomera vigilar el fong oïdi (*Podosphaera leucotricha*) i els pugons (*Dysaphis plantaginea* i *Aphis pomi*). Mentre que en perera s'havia de vigilar l'avivament de la psila (*Cacopsylla pyri*), el polze gris (*Dysaphis pyri*) i hoplocampa (*Hoplocampa brevis*).

Nesper

Alacant: a la Marina Baixa va començar la recol·lecció del nesprer en les parcel·les més precoces en trobar-se el cultiu en un estat fenològic avançat (78-87) on la majoria dels fruits havien assolit la seua grandària final i un estat de maduresa òptim per a la seua collita. D'aquesta manera, per a final de mes s'havia recollit aproximadament un 3% de la producció final. La fruita va presentar unes característiques organolèptiques adequades i predomini dels calibres M – G. En els dies en què es van donar pics de temperatura per sobre dels 30 °C es van produir danys d'escaldat i taca porpra, sobretot en les varietats més primerenques, que van provocar que el percentatge de segones qualitats augmentés fins a situar-se en més del 10%.

Castelló: als municipis de l'Alt Palància on es cultiva aquest fruiter, el cultiu es trobava al març amb el fruit a l'estat fenològic 78 (Fruits amb el 80% de la seua grandària final). La falta de pluja està provocant que no estiguen desenvolupant tota la mida que calia. S'estima

que les gelades primerenques van afectar almenys un 50% dels fruits que havien quallat de la varietat primerenca *algerie*.

Fruiters de pinyol

Alacant: a diferència de la campanya anterior, i, com a conseqüència de les altes temperatures, el període de floració de l'albercoquer al Vinalopó Mitjà el mes de març va ser molt curt, observant-se la flor totalment quallada amb petits fruits en desenvolupament. Per la seua banda, en el Comtat i en l'Alcoià el cultiu es va situar entre els estats fenològics G (Caiguda dels pètals) i H (Fruit quallat). Es va produir la floració dels preneres situats a l'Alt Vinalopó, al Comtat i a l'Alcoià, on fins i tot es van observar fruits nou quallats. Per la seua banda, en les plantacions de l'Alacantí es van visibilitzar les primeres flors obertes en contraposició amb els localitzats en els camps de l'Alt Vinalopó que encara es trobaven en parada vegetativa. El prener es trobava en fase de flor oberta (estat F) en diferents comarques com al Vinalopó Mitjà, al Baix Vinalopó o al Comtat, on també es van advertir noves plantacions a les immediacions de Gorga. A l'Alacantí, a la zona de Bacarot, es van divisar arbres amb un estat avançat amb el fruit quallat (estat H).

Castelló: la major part d'aquests fruiters van iniciar el mes de març amb botons florals visibles i el van acabar amb la caiguda de pètals. L'estat fenològic "F" que es refereix a la flor oberta va ser molt curt com a conseqüència de les elevades temperatures que van provocar que passés a caiguda de pètals amb facilitat, les flors es van marcar més ràpidament que en altres campanyes. Es va recomanar la vigilància i al control de plagues i malalties com el cuc capgrossut (*Capnodis tenebrionis*) en plantacions velles, el fong del cribratge (*Coryneum Beijerinckii*), l'oïdi (*Podosphaera tridactyla*) en varietats sensibles com són el presseguer i l'albercoquer i l'arrufat (*Taphrina deformans*).

València: a la Vall d'Albaida encara que la floració s'havia retardat respecte a altres campanyes, les bones temperatures van afavorir la seua recuperació. En els pròls aquesta floració va ser bona, però es va observar un mal quallat en la majoria de les varietats. Les baixes temperatures de primers de març havien ocasionat algunes varietats de préssec i nectarina principalment i la falta de pluges va fer necessari el reg de les plantacions des del principi de la brotació. A la zona d'Ontinyent la floració havia començat amb normalitat, i l'estat fenològic dels albercocs és E (es veuen els estams). L'estat fenològic de préssecs, préssecs i paraguaians era el F (Flor oberta). A la Ribera Alta les temperatures suaus i poca humitat del mes de març van ser bones per als fruiters. Les condicions climàtiques que es donen en aquesta època de floració són determinants per al desenvolupament de fongs, per la qual cosa no és previsible que apareguen excessius danys per aquesta causa, ja que les condicions meteorològiques no els són favorables. En general als fruiters de pinyol per a aquesta campanya es preveia un descens que podria arribar, en alguns casos al 25%. D'una banda, les hores de fred havien estat propícies per a un desenvolupament vegetatiu adequat, i per tant s'esperava una fruita de qualitat. D'altra banda, a causa d'episodis de gelades en alguna zona productora i alternança tèrmica, preveïen una minva i a més d'un retard d'alguns

dies respecte de la campanya anterior. En general, en produccions tardanes, la floració havia coincidit amb bones temperatures, per la qual cosa s'havia produït un bon quallat de fruits en aquestes varietats. Els tractaments contra els fongs i el trip que es realitzen al març, no s'havien pogut fer en el seu moment òptim o no s'havien realitzat en alguns casos, per la qual cosa l'afecció d'aquestes plagues podria ser més gran que en un any normal. En nectarines, de varietats tardanes s'havia realitzat el segon tractament específic amb insecticides contra els trips i el pugó, així com contra l'oïdi quan la plantació es troba al 100% de la flor oberta, en el moment de l'expulsió del collaret. Van seguir els tractaments contra l'abonyegament i la moniliosi, repetint el tractament cada 15 dies, mentre duren les condicions favorables per al fong. S'aprofitava aquest tractament per a la lluita contra el polze i s'havien iniciat les tasques d'aclariment manual, sobretot en les varietats precoces i de temporada. En general, a causa de la climatologia adversa durant el gener i el febrer, hi havia hagut problemes de quallat, sobretot en varietats primerenques, amb una minva considerable de producció. La majoria de varietats d'albercoc floreixen al març, però enguany com a conseqüència de l'alternança de temperatures hi va haver un mal quallat dels fruits i una minva considerable de producció.

Cirerer

Alacant: el cultiu es va situar en plena fase de floració en el Comtat, a l'Alcoià i a l'Alt Vinalopó, mentre que a la Marina Alta va començar en les varietats més primerenques. A la comarca de l'Alacantí l'estat fenològic general va ser C (grums visibles) i a l'Alt Vinalopó es van observar noves plantacions empeltades sobre cirerer. De la mateixa manera, en les parcel·les del Vinalopó Mitjà els cirerers es trobaven en floració, amb les varietats més primerenques amb un 70% de flors obertes i les varietats tardanes un 30%.

Castelló: en el mes de març l'estat fenològic predominant en els cultius de la província era de 0 (brotació). Els erms d'hivern apareixien punxegosos, de color marró brillant.

Altres fruiters

Alvocat

Alacant: les plantacions d'alvocat de la Marina Baixa es trobaven al març en plena fase de floració, mentre que a la Marina Alta, una vegada conclosa la recol·lecció, es trobaven entre els estats fenològics D (grums florals visibles) i F (floració).

Castelló: en la Plana Alta, els alvocats de temporada primerenca (*bacon*) es trobaven al març en estat fenològic D2 (grums florals en els quals és visible l'eix terciari) mentre que els de temporada mitjana (*hass* i *fort*) van presentar l'estat D2 (grums florals en els quals és visible l'eix terciari) i E (visible botó groc). Als alvocats de temporada tardana (*lamb hass*) l'estat fenològic era el D1 (grums florals en els quals és visible l'eix secundari). Mentre que a la Plana Baixa la varietat *lamb hass* es trobava amb més del 90% dels fruits en mida final, tot i que també es van apreciar inflorescències al 50% de la seva longitud, eixos secundaris

prolongats i terciaris encara coberts per bràcties, flors petites i tancades. En general, les elevades temperatures no van afectar els fruits que quedaven per recollir. A principi de mes va acabar la recol·lecció de la varietat *hass*. Mentre que la de la varietat *lamb hass*, que és la més tardana, estava prevista per al mes d'abril.

València: amb l'avançament de la recol·lecció de la varietat *lamb hass*, a causa de la forta demanda i els bons preus, pràcticament es va donar per finalitzada la campanya d'alvocat el mes de març. Els camps ja estaven florint. Després de la recol·lecció es van fer els treballs d'esporgada.

Caqui

Alacant: les primeres brotacions van marcar la fi del recés hivernal del cultiu a les comarques del Baix Vinalopó i de la Marina Baixa, on els arbres van presentar un estat fenològic general 10-19 amb les primeres fulles separades i esteses.

Castelló: es va observar al març l'estat fenològic 10 (àpics foliars verds 10 mm sobre les escames dels borbollons; primeres fulles, separant-se) i l'11 (primeres fulles, desplegadas, les altres, encara enlairant-se).

València: a la Safor el caqui estava amb el botó floral. A la Vall d'Albaida la brotació va començar amb retard, però va evolucionar ràpidament en pocs dies, per la qual cosa en finalitzar el mes l'estat fenològic del caqui era E (botó floral). A la Ribera Alta, a la zona d'Alzira les plantacions de caqui havien experimentat un gran canvi i que la brotació havia sigut molt ràpida i generalitzada. L'estat fenològic es va situar entre 19 (Primeres fulles totalment expandides) i 55 (Botó floral). Mentre que a la zona de Carlet a meitat del mes de març, els arbres es trobaven en la fase de botó rosa, amb la qual cosa a finals de mes s'havia produït la brotació en aquelles parcel·les que van ser tractades per avançar la maduració del fruit. Estava pendent de veure el resultat final de quallat de fruits, però s'observaven força brots florals, superiors a l'any anterior. En canvi, en aquelles parcel·les que en la campanya anterior van ser tractats amb àcid giberèlic per retardar la maduració dels fruits, portaven retard en la brotació. A la Canal de Navarrés en finalitzar el mes, el caqui presentava una brotació força avançada.

Magraner

Alacant: al Baix Vinalopó i a l'Alacantí les plantacions van començar al març a sortir del seu lleig, passant de les típiques brotacions joves de color vermellós a meitat de mes, a brots verds a les zones més càlides per a final de març. Anàlogament, al Baix Segura també va continuar el desenvolupament del cultiu que va passar d'un estat 01-B (gemmes unflades) a principis de març, a un elevat desenvolupament foliar a final de mes de les varietats més primerenques com *wonderful* i *bigful*. Es va advertir, en alguna parcel·la, la presència de les primeres plagues, afavorides per les temperatures inusualment altes.

Castelló: el cultiu es trobava majoritàriament en estat de brotació. Les altes temperatures van afavorir el desenvolupament de les fulles.

València: va començar la brotació. No es van apreciar encara les formacions florals.

Figueres

Alacant: a final de mes va començar, més tard de l'habitual, la brotació de les figueres al Baix Vinalopó, estant més avançada en alguna zona com al Boch a Crevillent. També es va poder apreciar certa disparitat fenològica a les plantacions situades al Baix Segura, on es combinaven arbres que ja havien iniciat la infructescència, amb d'altres amb les primeres fulles apicals en desenvolupament.

5.7. FRUITS SECS

Ametller

Alacant: al Vinalopó Mitjà i a l'Alt Vinalopó, així com a les comarques del Comtat i de l'Alcoià es va iniciar al març la floració de les varietats més tardanes, mentre que en les més precoces es van poder apreciar les ametlles ja formades. En algunes parcel·les del Comtat i de l'Alcoià es va advertir, a final de mes, la presència d'adults de vespa de l'ametller (*Eurytoma amygdali*). Els ametllers localitzats a l'Alacantí es van enquadrar en diferents estadis fenològics. En general, es va apreciar, en les varietats més primerenques situades a les zones més càlides, l'estat G (caiguda de pètals) i fins i tot arbres amb fruit quallat (estat H), mentre que a les zones més fredes va predominar l'estat F (flor oberta). Es va produir la floració a la Marina Baixa amb més d'un mes de retard respecte a altres anys. Depenent de la varietat, es van observar arbres sense ametlles o amb el fruit quallat i tendre o ametllers que a final de mes no havien brotat a causa de la falta d'aigua i de l'oscil·lació tèrmica. Per la seua banda, a la Marina Alta, els arbres van assolir l'estat H (fruits quallats) i van iniciar l'engrossament de les ametlles. Al Baix Vinalopó les varietats més primerenques van presentar una brotació completa entre meitat i finals de març amb fruits ja quallats. Les varietats més tardanes van completar la floració a principis de mes i van començar a desenvolupar les fulles entre la segona i la tercera setmana.

Castelló: L'estat dels ametllers en la franja intermèdia i interior de la província, on majoritàriament es concentra aquest cultiu, durant el mes va ser el d'evolució de la floració cap als primers estadis de la formació i quallat del fruit, depenent de la zona i del tipus varietal. La segona setmana del mes es va poder constatar en la varietat *marcna* que és més precoç, en zones molt localitzades, concretament a la població de la Serra d'Engarceran, ametlles en els seus primers estadis de formació necrosades com a conseqüència de les baixes temperatures dels últims dies de febrer. En general, la floració de l'ametller anava avançada. En la varietat *meraquesta* que és més precoç, ja es podia apreciar en moltes zones la caiguda de pètals i quallat del fruit. Mentre que varietats més tardanes, com *vairo* i *constantí*, estaven començant a florir. Com a conseqüència de la calor la flor va tenir un

desenvolupament més ràpid i van caure abans els pètals, iniciant el quallat dels fruits amb anterioritat a l'habitual. A més, va soltar ametlles de petita dimensió. Aquesta caiguda de fruits es va veure afavorida els últims dies de març, com a conseqüència de l'inici de fortes ratxes de vent. Les tasques de camp que s'estaven realitzant durant l'inici de març eren tasques de manteniment i poda, amb el triturat de les restes per incorporar-les a camp com a nutrients.

València: a l'Horta Nord els ametllers estaven en estat de quallat i desenvolupament del fruit. Als Serrans els ametllers presentaven les flors obertes (estat fenològic 67-F). A la Foia de Buñol l'inici de la floració va començar amb retard respecte d'altres anys per la falta de temperatura i pluja. No obstant això, les altes temperatures assolides al març van fer que l'ametller evolucionés ràpidament. A la Plana d'Utiel-Requena els ametllers es trobaven en estat fenològic 69-G (caiguda de pètals). A la Canal de Navarrés va començar la brotació i l'aparició de les formacions florals masculines i femenines. A la Vall d'Albaida els ametllers estaven en estat fenològic de F (Flor oberta) en les varietats més tardanes i en estat H (Fruits quallats), en les varietats més primerenques.

Avellaner

Castelló: l'absència de pluges el mes de març va perjudicar el correcte desenvolupament del cultiu, després d'un hivern càlid i sec. Les altes temperatures del mes van accelerar la brotació de les fulles, i els arbres van començar a "verdejar". L'estat fenològic s'acostava a la fase "F". S'anava apreciava la formació de l'avellana amb creixement del fruit, però encara sense la lignificació de l'endocarpi (closca). La closca prové de la part externa de l'ovari i pateix una lignificació progressiva de les porcions perifèriques amb aquelles de connexió amb el brot. Al voltant de l'ovari es desenvolupen les estípules d'aspecte cartilaginós, que aniran formant l'envoltura del fruit.

Nouer

Castelló: els nouers presentaven un estat fenològic primerenc, influenciat per les altes temperatures registrades. Les seues flors masculines es trobaven en estat fenològic Bm. Després dels freds hivernals es reprèn el creixement, l'ament es glaça i s'allarga, assolint de 5 a 20 mm de llarg. En aquest moment es formen els grans de pol·len. Mentre que en la flor femenina, el seu estat era Cf, gemma allargada en estat de brotació, podent distingir-se l'extremitat dels folis terminals de les fulles exteriors.

5.8. GARROFERA

Alacant: va prosseguir el desenvolupament de les beines (estat fenològic 69-79) en els garrofers de la Marina Alta i de la Marina Baixa, fins a aconseguir pràcticament la seua grandària definitiva. També van avançar en el seu ompliment i creixement, afavorides per les altes temperatures, les garrofes a les comarques de l'Alacantí, el Baix Segura i el Baix Vinalopó.

Castelló: Al mes de març seguia el desenvolupament de la beina del garrofer, aproximant-se al 50% de la seua grandària final. En aquests temps de manca de precipitacions, l'arbre és molt resistent a la sequera. Té una arrel principal profunda i vigorosa, i un sistema d'arrels laterals de tendència rastrera que s'estenen alguns metres. Aquesta característica li permet prendre la humitat i els elements necessaris per a la seua nutrició a partir d'una gran extensió de terreny. Aquesta facultat els permet localitzar-se en terrenys amb baix nivell d'humitat. Les principals varietats a la província són *negra*, *ratlladora*, *banyeta*, *tembril*, *costella de cavall*, *murtera*, *cassuda*, *matalafera* i *del pom*.

València: a la Foia de Buñol s'apreciava una bona producció. A la Ribera Alta a causa dels alts preus assolits en les últimes campanyes, es va observar que en molts garrofers vells s'havia realitzat una poda de rejuveniment o de manteniment. S'apreciava una bona producció, millor que la de la campanya anterior. La mida de la garrofa gairebé havia assolit el 40% de la seua mida final.

5.9. VINYA

Raïm de taula

Alacant: des de meitat de març al Vinalopó Mitjà es va observar el plor dels ceps i els borrons cada dia més visibles amb el figuerenc dels borrons. A continuació, van aparèixer les primeres brotacions que fins i tot van assolir els 20 cm en les varietats més primerenques. Per la seua banda en els ceps de moscatell romà situades a la Marina Alta, es va produir el desborre a meitat de mes i l'inici de la brotació a finals, una mica més avançada en les parcel·les pròximes al litoral.

Raïm de vinificació

Alacant: les plantacions del Vinalopó Mitjà es trobaven en parada hivernal, en espera de l'inici de la brotació a partir d'abril. En alguns casos se seguien realitzant tasques de poda, que s'havien retardat a causa de les baixes temperatures de finals de febrer. A l'Alt Vinalopó va donar menjant la brotació, més o menys primerenca segons el tipus de varietat, fins i tot encara hi havia plantacions en les quals no havia conclòs la poda, havent-se realitzat només la prepoda. En algunes parcel·les es van produir danys per conills, que arribaven a pujar-se als ceps per rosegar els sarments i els erms. De la mateixa manera, va començar la brotació generalitzada a la Marina Alta, mentre que en els camps del Comtat i de l'Alcoià els ceps es trobaven més endarrerits, assolint l'estat B de gemmes de cotó.

Castelló: la vinya es trobava en les zones més interiors i altes de la província en letargia, en fase fenològica B2, començant el figuerenc de gemmes. Mentre que, a les zones més properes al litoral, amb cotes d'alçada més baixes, l'estat predominant era el C (Punta verda), començant la brotació amb l'obertura dels erms.

València: en els Serrans es van fer tasques de poda. A la Foia de Buñol i a la Plana d'Utiel-Requena la vinya de secà encara no havia mogut i l'estat fenològic era 03-B (unflat de

gemmes). A la Vall d'Albaida, l'estat fenològic predominant en la majoria de les vinyes era E (fulles esteses).

Vivers de vinya

Alacant: al llarg del mes de març es va fer el condicionament dels vivers a l'Alt Vinalopó en preparació de la nova campanya.

València: a la Vall d'Albaida durant el mes de març van finalitzar les tasques de recol·lecció i neteja de les plantacions, i començava la brotació de la vinya mare.

5.10. OLIVAR

Alacant: a nivell general, l'oliverar va continuar en període vegetatiu mentre es realitzaven tasques de poda i condicionament. En el Comtat i en l'Alcoià es va apreciar l'allargament dels olis auxiliars i terminals, mentre que, en les plantacions més càlides i pròximes a la costa de la Marina Alta, de la Marina Baixa i del Baix Vinalopó es van observar les primeres flors.

Castelló: l'oliverar a la província de Castelló es troba implantat majoritàriament en la franja intermèdia paral·lela a la costa i el seu sistema d'explotació principalment és en secà. En algunes parcel·les a finals de mes es va començar a notar l'estrès hídric. La falta de pluges durant el mes de març i la possibilitat que aquestes tarden a arribar, pot afectar el creixement de l'olivera. I per tant, ja no només veure's perjudicada la collita actual d'olives com a conseqüència de la sequera, sinó també la de l'any següent, ja que floreix sobre fusta de l'any anterior i si l'arbre no té reserves no produirà. I això provocaria que s'acumularen tres campanyes de pèrdues.

València: en els Serrans es van fer tasques de poda. A la Foia de Buñol l'olivera presentava bon estat sanitari. L'estat fenològic era el 12 (primer verticil de fulles separat). A la Plana d'Utiel-Requena les oliveres estaven a l'inici del figuerenc dels olis de flor. A la Ribera Alta van continuar les tasques de poda i trituració de les restes en algunes parcel·les. També s'havien iniciat els tractaments preventius contra el repiló, amb productes a base de coure per prevenir l'entrada del fong per les fulles. A la Vall d'Albaida i a la Costera van prosseguir les tasques de poda. Va començar la diferenciació dels brots florals i vegetatius.

5.11 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).^v

El mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present a la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. El nom de les comarques és l'utilitzat per Agroseguro que correspon amb la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'aquest índex es pot consultar en el següent enllaç: [NDVI](#)

El mes de març de 2023 l'índex de vegetació va continuar sent superior a la normalitat en la major part del territori de la Comunitat Valenciana. Únicament en l'última desena del mes es va apreciar per davall de la normalitat a la comarca meridional d'Alacant, tal com s'aprecia en la següent taula:

	mar-23		
PROVINCIA DE ALICANTE			
CENTRAL	■	■	■
MARQUESADO	■	■	■
MERIDIONAL	■	■	■
MONTAÑA	■	■	■
VINALOPÓ	■	■	■
PROVINCIA DE CASTELLÓN			
ALTO MAESTRAZGO	■	■	■
BAJO MAESTRAZGO	■	■	■
LA PLANA	■	■	■
LITORAL NORTE	■	■	■
LLANOS CENTRALES	■	■	■
PALANCIA	■	■	■
PEÑAGOLOSA	■	■	■
PROVINCIA DE VALENCIA			
ALTO TURIA	■	■	■
CAMPOS DE LIRIA	■	■	■
ENGUERA Y LA CANAL	■	■	■
GANDIA	■	■	■
HOYA DE BUÑOL	■	■	■
HUERTA DE VALENCIA	■	■	■
LA COSTERA DE JÁTIVA	■	■	■
REQUENA-UTIEL	■	■	■
RIBERAS DEL JÚCAR	■	■	■
RINCÓN DE ADEMUZ	■	■	■
SAGUNTO	■	■	■
VALLE DE AYORA	■	■	■
VALLES DE ALBAIDA	■	■	■

Fuente: <https://www.agroseguro.es/indices/agroposta.es/otro/ixP/estadoSelecionFiltros>

- i El % d'humitat d'un sòl a la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm ($ADT = \text{volum contingut a capacitat de camp} - \text{volum contingut en punt de marçiment}$). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima ($R_{\text{màx}}$) fa referència en canvi a la quantitat d'ADT que un sòl pot retenir en un volum que assoleix la profunditat de les arrels, donant informació per tant de les capes més profundes del perfil.
- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracti respecte de la mitjana, un vegada la distribució original de la precipitació ha estat transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d' un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI de manera que com més grans siguin els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l' esdeveniment (Font: AEMET).
- iii D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Situació respecte a l' Escassetat Conjuntural. **Indicadors d' Escassetat**

L'escassetat (també coneguda com a sequera hidrològica) està relacionada amb els possibles problemes d'atenció de les demandes. Sol presentar-se diferida en el temps respecte a la sequera meteorològica o fins i tot no arribar a produir-se, per la gestió hidrològica que es pot dur a terme en els sistemes o per no existir demandes importants en un sistema. Per tant, els seus Indicadors d'Escassetat (volums d'emmagatzematge, nivells piezomètrics, cabals en estacions d'aforament, etc.) defineixen els problemes que hi pot haver respecte a proveïments, regadius, etc. Aquests indicadors valoren, de forma objectiva, la situació de les Unitats Territorials d'Escassetat (UTE) definides en els PES, traduint-la en quatre possibles escenaris (Normalitat, Prealerta, Alerta i Emergència), que representen les expectatives per als mesos successius respecte a l'atenció de les demandes existents. L'objectiu és la implementació progressiva de les mesures definides en els PES per a cada escenari per tal d'evitar l'avanç cap a fases més severes de l'escassetat, mitigant en tot cas els seus impactes negatius.

iv Situació respecte a la Sequera Prolongada. **Indicadors de Sequera Prolongada**

La sequera prolongada, molt relacionada amb l'habitualment coneguda com a sequera meteorològica, es produeix directament per la manca de precipitacions, que ocasiona que els cabals circulants es redueixin de forma important, i per tant puguin no complir-se els cabals ecològics de situació normal, essent llavors aplicables els cabals ecològics definits normativament per a situació de sequera prolongada.

Els Indicadors de Sequera Prolongada (normalment precipitacions o aportacions en règim quasi-natural) valoren, de forma objectiva, si les Unitats Territorials de Sequera (UTS) definides en els PES es troben o no en situació de Sequera Prolongada als efectes normatius establerts.

- v ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410): Aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present a la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que hi estiga relacionat. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir de cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació de l'NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aquesta mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des del 2000 al 2017. Per sota de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4). (Font: AGROSEGURO).